

Č. 7223.

Z á v a d n é n á z v y: Politický úřad může na základě zák. č. 266/20 uložit obci, aby odstranila pojmenování ulice názvem »Roseggerova cesta«.

(Nález ze dne 19. dubna 1928 č. 9794).

P r e j u d i k a t u r a: Boh. A 3535, 3536/24.

V ě c: Městská obec B. proti zemské správě politické v Praze o pojmenování ulic.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Osp v B. uložila výměrem ze 4. května 1926 obecnímu úřadu v B., aby do 14 dnů, počínajíc od dne, kdy příkaz ten se stane pravoplatným, odstranila pojmenování »Roseggerova cesta« a nahradila novým a beze stopy zahladila nápisy s dosavadním pojmenováním, ježto pojmenování to odporuje ustanovení § 7 zák. č. 266/20. Ve výměru se uvádí, že dosavadní pojmenování »Roseggerova cesta« připomíná osobu, která části něm. národa v býv. Rakousku se jevila býti podporovatelem germanisace jinonárodnostní mládeže a jejíž uctíváním mají býti schváleny snahy nepřátelské českému národu.

Nař. rozhodnutím nevyhověl žal. úřad odvolání, podanému stěžující si obcí z uvedeného výměru, poukávav na jeho důvody.

Uvažuje o stížnosti, podané na toto rozhodnutí, obíral se nss nejprve námitkou, upírající politickému úřadu vůbec oprávnění, aby nyní zakazoval pojmenování »Roseggerova cesta«, poněvadž prý již v roce 1924 tento název schválil a opatřil úřední pečeti seznam ulic, ve kterém bylo také označení »Roseggerova cesta«.

Námítka ta je bezdůvodná, neboť zák. č. 266/20 zakazuje závadné názvy tam uvedené kategoricky a dozorčí právo, dané politickým úřadům k provedení těchto norem v §§ 8 a 9 nijak neobmezuje, takže — i kdyby byl úřad neměl v roce 1924 námitky proti názvu »Roseggerova cesta« — nemohlo tím jeho dozorčí právo, dané mu v § 8 docela neobmezeně, býti zkonsumováno s tím účinkem, že by později nebyl již oprávněn zjednatí platnost kategorickému předpisu § 7 cit. zák. Výjimečného ustanovení § 10 tohoto zák. nelze v konkrétním případě použití, neboť toto ustanovení má na mysli jen případ, kdy obecní zastupitelstvo usnáší se v budoucnosti o novém pojmenování ulic, kdežto název »Roseggerova cesta« byl ustanoven usnesením obecního zastupitelstva z 30. června 1914, jak stěžující si obec sama uvedla ve správním řízení (srovn. Boh. A 3535/1924).

Rovněž bezdůvodná je námitka, spatřující podstatnou vadu řízení v tom, že nař. rozhodnutí bez dostatečného podkladu má za prokázáno, že »Roseggerova cesta« byla pojmenována po Petru Roseggerovi, neboť pro otázku, možno-li nějaký název ulice ve smyslu § 7 zák. č. 266/20 pokládati za závadný, je lhostejno, jaké motivy svého času vedly k ustanovení toho kterého názvu, resp. tedy, byla-li ulice pojmenována po určité diskvalifikované osobě a na její počest, a je jedině rozhodno, jaké představy název ten může vyvolati, resp. tedy, je-li objektivně způsobil vyvolati představu takové diskvalifikované osoby. Tento právní názor

projevil nss již v nál. Boh. A 3535/1924. S tohoto hlediska je pro dnešní spor irelevantní, byla-li »Roseggerova cesta« pojmenována po Petru Roseggerovi a na jeho paměť, a nemůže tedy zakládati podstatnou vadu řízení, jestliže žal. úřad po této stránce nekonal šetření.

Konečně obrací se stížnost proti správnosti logického úsudku žal. úřadu, že název »Roseggerova cesta« nelze uvést v soulad s historií a vnějšími vztahy čsl. národa, vytýkajíc, že připomínání osoby, která části německého národa v býv. Rakousku se jevila býti podporovatelem germanisace jinonárodnostní mládeže a jejíž uctíváním mají býti schváleny snahy nepřátelské českému národu, je něco jiného, než připomínání osoby, která projevila nepřátelské smýšlení proti čsl. národu nebo národům sdruženým, nebo která připomíná události protistátního rázu.

Otázka, lze-li určité pojmenování ulice uvést v soulad s historií a vnějšími vztahy čsl. národa, jest otázkou skutkovou, nikoli právní. Správní úřad, rozhodující o takové otázce, oceňuje se stanoviska historicko-politického význam osoby nebo události, na něž název ulice může připomínati, a podle výsledku tohoto hodnocení tvoří si svůj úsudek, který je součástí skutkové podstaty jeho rozhodnutí. Nss je podle § 6 odst. 1. zák. o ss vázán skutkovou podstatou, z níž vycházel žal. úřad, a jsa příslušným zkoumati toliko zákonitost nař. rozhodnutí, nemůže úsudek, jež úřad o otázce oné si utvořil, přezkoumávati meritorně, nýbrž jen po stránce formální, to jest, je-li na základě skutečností, zjištěných úřadem, podle pravidel logiky vůbec možným.

Jak nss vyslovil již v nál. Boh. A. 3536/1924, je všeobecně známo, že Petr Rosegger stal se jistě částí německého národa v býv. říši rakouské representantem snah, směřujících ke germanisaci české mládeže, jehož uctíváním tyto snahy čsl. národu nepřátelské měly býti dokumentovány. Jestliže žalovaný úřad, vycházející z této skutečnosti, která je notoricky známa a nepotřebuje proto bližšího odůvodnění, dospěl k závěru, že název »Roseggerova cesta« je v nesouladu s historií čsl. národa, nelze shledati, že by tento úsudek byl založen na řízení vadném, neb že by byl nelogickým.

Č. 7224.

Řízení správní. — Řízení před nss-em: Je nedostatek citace normy, na níž rozhodnutí správního úřadu spočívá, podstatnou vadou ve smyslu § 6 zák. o ss?

(Nález ze dne 20. dubna 1928 č. 25.325/26).

Věc: Autonomní orthodoxní židovská obec v D. proti ministerstvu školství a národní osvěty, proti referátu téhož ministerstva v Bratislavě a proti župnímu úřadu v Bratislavě o volbu do představenstva a vedení správy náboženské obce.

Výrok: I. Stížnost do výn. min. škol. z 15. července 1926 a do výn. referátu téhož min. v Bratislavě z 8. července 1926 odmítá se jako nepřipustná.

II. Výnos župního úřadu v Bratislavě z 22. července 1926 zrušuje se pro vady řízení.